

60 000 haseł

200 000 objaśnień

SŁOWNIK

ANGIELSKO-POLSKI

POLSKO-ANGIELSKI

z gramatyką

EUROPA
WYDAWNICTWO

SŁOWNIK
ANGIELSKO-POLSKI
POLSKO-ANGIELSKI
z gramatyką

SŁOWNIK
ANGIELSKO-POLSKI
POLSKO-ANGIELSKI
z gramatyką

EUROPA
WYDAWNICTWO

Dyrektor, redaktor naczelny
Wojciech Głuch

Autorzy

Joanna Baran, Zofia Chłopek, Piotr Czajka, Dorota Dobrowolska, Manuela Duczemińska, Małgorzata Głuch,
Małgorzata Górską, Barbara Hager, Anna Kwiatkowska, Hanna Szłapka, Rafał Szymański

Redakcja

Małgorzata Głuch

Korekta

Edyta Krzysztofik, Katarzyna Stefańska-Jokiel, Mariusz Ślusarczyk

Skład i łamanie

Pracownia Składu Komputerowego TYPO-GRAF; WIPRA

Wydanie piąte 2007

© 2003 by Wydawnictwo EUROPA

Wszystkie prawa zastrzeżone, szczególnie prawo do przedruku i tłumaczeń na inne języki. Żadna część tej książki nie może być publikowana bez uprzedniej zgody wydawnictwa. Dotyczy to również sporządzania fotokopii, mikrofilmów oraz przenoszenia danych do systemów komputerowych.

ISBN 978-83-7407-160-4

Wydawnictwo EUROPA Sp. z o.o.

50-011 Wrocław, ul. Kościuszki 35

tel. 071 346 30 11, faks 071 346 30 15

e-mail: europa@wydawnictwo-europa.pl

www.wydawnictwo-europa.pl

Druk i oprawa

Drukarnia Wydawnicza im. Adama Półtawskiego, Kielce

Od Wydawcy

Słownik języka angielskiego Wydawnictwa EUROPA został przygotowany z myślą o osobach rozpoczynających naukę języka angielskiego oraz poszerzających znajomość tego języka. W części hasłowej znajduje się ok. 60 tysięcy haseł wzbogaconych o hasła podrzędne, zwroty i wyrażenia.

Słownik, przeznaczony dla uczniów, studentów i innych osób zainteresowanych nauką języka angielskiego, jest przydatny na wszystkich poziomach językowych. Zawiera ogromny i różnorodny zbiór wyrazów oraz zwrotów językowych wraz z objaśnieniami ich znaczeń i podaniem wymowy. Forma słownika jest prosta i zrozumiała. W wielu hasłach zamieszczono skróty i kwalifikatory, które określają kontekst użycia danego wyrazu.

Język angielski rozwija się bardzo dynamicznie, dlatego też obok wyrażeń literackich słownik zawiera wyrazy i zwroty potoczne oraz nazwy zjawisk i pojęć związanych z osiągnięciami współczesnej nauki oraz z gwałtownymi przemianami w życiu politycznym, ekonomicznym i społecznym. Dodatkowo, hasła główne zawierają zwroty typowe dla brytyjskiego angielskiego lub amerykańskiego języka angielskiego.

Słownik składa się z dwóch zasadniczych części: polsko-angielskiej i angielsko-polskiej. Dodatkowo zawiera część gramatyczną wyjaśniającą zasady tworzenia i użycia najważniejszych form gramatycznych.

Informacje szczegółowe

Hasła główne podano w porządku alfabetycznym. Hasła główne to wyrazy pojedyncze oraz złożenia wyrazów połączone łącznikiem lub pisane oddzielnie. Formy nieregularne i oboczne wyrazów podano w kolejności alfabetycznej z odesłaniem do hasła, w którym formy te objaśniono.

Tłumaczenia haseł są wzbogacone o objaśnienia w nawiasie kwadratowym. Objasnienia, które zmieniają znaczenie wyrazu, występują przed odpowiednikiem (w części polsko-angielskiej). Jeśli stanowią dodatkową informację, występują po odpowiedniku (głównie w części angielsko-polskiej). Podobnie zmienne jest występowanie skrótów i kwalifikatorów.

Cyframi rzymskimi oznaczono różne kategorie gramatyczne lub odpowiedniki o całkowicie różnym znaczeniu. Cyfry arabskie oznaczają tłumaczenia bliskie znaczeniowo.

Wiele haseł głównych zostało wzbogaconych o hasła podrzędne, zwroty oraz wyrażenia idiomatyczne. Zostały one oznaczone tłustym drukiem i znajdują się pod hasłem głównym.

W części angielsko-polskiej wszystkie hasła główne zawierają współczesną wymowę oraz określenie części mowy. W przypadku wyrazów częściej używanych zaznaczono różnice między wymową oraz pisownią brytyjską [*BrE*] i amerykańską [*AmE*].

Rzeczowniki odmieniające się nieregularnie zawierają pisownię oraz wymowę w liczbie mnogiej (LMN). Czasowniki odmieniające się nieregularnie zawierają formę czasu przeszłego (2F) oraz formę imiesłowu czasu przeszłego (3F).

W nawiasie okrągłym zawarto objaśnienia ściśle związane z tłumaczeniem polskim lub wyrażeniem angielskim, które mogą zostać opuszczone.

Wykaz skrótów i kwalifikatorów

<i>AmE</i>	American English	<i>fiz.</i>	fizyka	<i>miner.</i>	minerologia
<i>astr.</i>	astronomia	<i>filozof.</i>	filozofia	<i>mitol.</i>	mitologia
<i>biochem.</i>	biochemia	<i>geogr.</i>	geografia	<i>muz.</i>	muzyka
<i>bot.</i>	botanika	<i>geolog.</i>	geologia	<i>polit.</i>	polityka
<i>BrE</i>	British English	<i>gram.</i>	gramatyka	<i>pot.</i>	potocznie
<i>chem.</i>	chemia	<i>histor.</i>	historia	<i>prawn.</i>	prawnicze
<i>CZ</i>	czasownik	<i>inform.</i>	informatyka	PRZYM	przymiotnik
<i>dosł.</i>	dosłownie	<i>kośc.</i>	kościelne	PRZYS	przysłówek
<i>ekon.</i>	ekonomia	<i>kulin.</i>	kulinaria	RZ	rzeczownik
<i>elektr.</i>	elektronika	<i>malar.</i>	malarstwo	<i>sport.</i>	sport
<i>etc.</i>	et cetera	<i>matem.</i>	matematyka	<i>tech.</i>	technika
	[i tak dalej]	<i>med.</i>	medycyna	<i>zool.</i>	zoologia

Objaśnienia znaków transkrypcji fonetycznej

Znaki transkrypcji	Najbardziej zbliżona głoska polska	Najważniejsze cechy głoski angielskiej, różne od najbardziej zbliżonej głoski polskiej
[i:]	i	dłuższe, bardziej otwarte
[i]	y	między polskim „y” i „i”
[e]	e	jak w polskim „jestem”
[æ]	a	między polskim „a” i „e”
[a:]	a	długie, tylnojęzykowe
[o]	o	krótkie, tylnojęzykowe
[o:]	o	przymknięte, długie, tylnojęzykowe, wargi zaokrąglone
[u]	u	krótkie, bardziej otwarte
[u:]	u	długie, wargi silnie zaokrąglone
[ʌ]	a	krótkie
[ɜ:]	e	długie, wargi neutralne, między polskim „e”, „a” i „o”
[ə]	e	krótkie, nieakcentowane
[eɪ]	ej	
[əu]	ou	między „ou” i „eu”
[aɪ]	aj	
[aʊ]	au	
[oɪ]	oj	
[iə]	ia	dłuższe, głośniejsze „i” + krótkie, ciche „a” – złane w jedno
[eə]	ea	dłuższe, głośniejsze „e” + krótkie, ciche „a” – złane w jedno
[uə]	ua	dłuższe, głośniejsze „u” + krótkie, ciche „a” – złane w jedno
[t]	t	dźwiękowe (przód języka dotyka górnego dźwięka)
[k]	k	przydechowe
[v]	w	
[ð]	–	dźwięczne polskie „w” z językiem między zębami
[θ]	–	bezdźwięczne polskie „f” z językiem między zębami
[d], [l], [n], [s], [z]	d, l, n, s, z	dźwiękowe
[ʃ]	sz	zmiękczone, między „sz” i „ś”
[tʃ]	cz	zmiękczone, między „cz” i „ć”
[ʒ]	ż	zmiękczone, między „ż” i „ź”
[dʒ]	dż	zmiękczone, między „dż” i „dź”
[h]	h	przydechowe, ciche
[ŋ]	ng	jak „n” w wyrazach „bank” i „Anglia”
[r]	r	bez wibracji
[w]	u/ł	jak „l” w potocznej polszczyźnie

Uwaga: dwugłoski są całościami wymawianymi bez pauzy.
Głoski b, f, g, j, m, p wymawia się tak jak w języku polskim.

a

a [ei] [akcentowane] [ə] [nieakcentowane] PRZEDIM [przed rzecz. policz.] **1.** jakiś [najczęściej nie tłumaczone na j. polski] **2.** niejaki [przed nazwiskami, imionami] **3.** jeden [czasem pomijane w tłumaczeniu] **4.** na [przy określaniu częstotliwości] **5.** w [przy określaniu częstotliwości] **6.** za [przy określaniu cen]

A ocena celująca/bardzo dobra [najwyższa ocena w szkole brytyjskiej]

A-1 [ei'wʌn] PRZYM znakomity, doskonały

abaci → **abacus**

aback [ə'bæk] PRZYS [w zwrocie]

to be taken aback zostać wyrażonym z równowagi

abacus [ˈæbəkəs] LMN **abaci** [ˈæbəsaɪ] RZ liczydło

abandon [ə'ændən] I. CZ **1.** porzucać, opuszczać **2.** zarzucać, zaniechać **3.** porzucać, rezygnować

abandon [ə'ændən] II. RZ żywiłowość

abandoned [ə'ændənd] I. PRZYM **1.** opuszczony, opuszczony [nieużywany] **2.** porzucony [zostawiony]

abandoned [ə'ændənd] II. PRZYM żywiołowy, niekontrolowany

abandoned behaviour niekontrolowane zachowanie

abandonment [ə'ændənmənt] RZ **1.** opuszczenie, porzucenie **2.** zaniechanie, zrezygnowanie

abase [ə'beɪs] CZ poniżyć, obniżyć

to abase oneself upokorzyć się

abasement [ə'beɪsmənt] RZ upokorzenie, poniżenie

abash [ə'bæʃ] CZ zawstydić, zmieszać, zbić z tropu

abashed [ə'bæʃt] PRZYM szespany, zawstydzony

abashment [ə'bæʃmənt] RZ zmieszanie, zakłopotanie

abate [ə'beɪt] CZ **1.** zmniejszyć, osłabnąć **2.** uciszyć

abate a nuisance uciszyć hałas **3.** obniżyć

abatement [ə'beɪtmənt] RZ **1.** zmniejszenie, osłabienie **2.** ucieszenie się **3.** spadek, obniżka

tax abatement ulga podatkowa

abbacy [ˈæbəsi] RZ urząd opata

abbess [ˈæbis] LMN **abbesses** [ˈæbɪsɪs] RZ ksieni, matka przełożona [w klasztorze]

abbey [ˈæbi] RZ opactwo

abbot [ˈæbət] RZ opat

abbreviate [ə'brɪvi'eɪt] CZ skracać [wyraz, fragment tekstu]

abbreviation [ə'brɪ:vi'eɪʃən] RZ skrót [wyrazu lub wyrażenia]

ABC [ˈei bi:'si:] RZ **1.** alfabet **2.** podstawy (czegoś)

abdicate [ˈæbdɪkeɪt] CZ **1.** abdykować **2.** zrzekać się

abdication [ˌæbdɪ'keɪʃn] RZ **1.** abdykacja **2.** zrzeczenie się

abdomen [ˈæbdəmən] RZ **1.** brzuch **2.** odwłok

abdominal [æb'dɒmɪnəl] PRZYM **1.** brzuszny **2.** odwłokowy

abduct [æb'dʌkt] CZ porwać, uprowadzić

abduction [æb'dʌkʃn] RZ porwanie, uprowadzenie

abductor [æb'dʌktə] RZ porywacz, sprawca uprowadzenia

aberrance [ə'berəns] RZ anormalność, odchylenie od normy

aberrant [ə'berənt] PRZYM **1.** zboczony, błędny **2.** anormalny, odchylony od normy

aberration [ˌæbə'reɪʃən] RZ **1.** odchylenie, zboczenie

2. anormalność, odchylenie od normy

mental aberration zaburzenie umysłowe

abet [ə'bet] CZ nakłaniać do przestępstwa, podżegać

abetment [ə'betmənt] RZ podżeganie do przestępstwa

abeyance [ə'beɪəns] RZ stan zawieszenia

abhor [əb'ho:] CZ czuć odrazę, wstręt

abhorrence [əb'horəns] RZ **1.** odrazę, wstręt **2.** rzecz budząca odrazę

abhorrent [əb'horənt] PRZYM wstrętny, odrażający

abidance [ə'baɪdəns] RZ przestrzeganie (przepisów), dotrzymywanie (umowy)

abide [ə'baɪd] **abiding** CZ

can't abide sb/sth nie znosić kogoś/czegoś, nie cierpieć kogoś/czegoś

abide by sth **a.** dotrzymywać czegoś **b.** przestrzegać czegoś [warunków, zasad, prawa etc.]

abiding [ə'baɪdɪŋ] PRZYM trwały, stały

ability [ə'bɪlɪti] LMN **abilities** [ə'bɪlɪtiz] RZ zdolność, umiejętność

ability to do sth zdolność do czegoś, zdolność robienia czegoś

do sth to the best of sb's ability zrobić coś jak najlepiej [potrafić/możliwie jak najlepiej]

abject [ˈæbdʒekt] PRZYM nikczemny, podły

abjection [æb'dʒekʃən] RZ nędza, upodlenie

abjectly [ˈæbdʒektli] PRZYM nędznie, nikczemnie, podle

ablative [ˈæblətɪv] RZ narzędnik

ablaze [ə'bleɪz] I. PRZYS w ogniu, w płomieniach

ablaze [ə'bleɪz] II. PRZYM płonąca, paląca się

able [ˈeɪbl] PRZYM zdolny, pojęty

be able to do sth **a.** potrafić, umieć, móc **b.** być w stanie, zdołać

able-bodied [ˈeɪbl 'bɒdɪd] PRZYM krzepki, silny

abloom [ə'blu:m] PRZYS w kwiatach, w rozkwicie

abnormal [æb'no:ml] PRZYM anormalny, nieprawidłowy

abnormality [ˌæbnɔ:'mælɪti] RZ anormalność, nieprawidłowość

abnormally [æb'no:məli] PRZYS anormalnie, nieprawidłowo

aboard [ə'bo:ɪd] I. PRZYS na pokładzie

aboard [ə'bo:ɪd] II. PRZYM na pokład

All aboard! Wszyscy na pokład!

abode → **abide**

abolish [ə'bolɪʃ] CZ obalać (prawo), znosić (prawo)

abolishment [ə'bolɪʃmənt] RZ zlikwidowanie, zniesienie

abolition [ˌæbə'liʃn] RZ zniesienie, obalenie

abolitionism [ˌæbə'liʃənɪzəm] RZ abolicjonizm

abolitionist [ˌæbə'liʃənɪst] RZ zwolennik zniesienia niewolnictwa

abominable [ə'bɒmɪnəbl] PRZYM obrzydliwy, wstrętny, ohydny

abominate [ə'bɒmɪneɪt] CZ czuć odrazę, nienawidzić

abomination [ə'bɒmɪ'neɪʃən] RZ **1.** wstręt, odrazę

2. obrzydliwość, paskudztwo

aboriginal [ˌæbə'rɪdʒɪnəl] PRZYM tubylczy, rdzenny

Aborigine [ˌæbə'rɪdʒɪni] RZ aborygen, tubylec

Aboriginal tribes tubylcze szczepy

abort [ə'ɔ:t] CZ **1.** poronić **2.** przerywać ciążę

abortion [ə'bo:ʃən] RZ aborcja, zabieg przerywania ciąży **have an abortion** usunąć ciążę [o kobiecie – poddać się zabiegowi przerywania ciąży]

- make an abortion** usuwać ciążę [o lekarzu – dokonywać zabiegu przerywania ciąży]
- abortionist** [ə'bo:ʃənɪst] RZ osoba przeprowadzająca aborcję
- abortive** [ə'bo:tɪv] PRZYM nieudany, poroniony
- abound** [ə'baʊnd] CZ obfitować (w coś)
- abounding** [ə'baʊndɪŋ] PRZYM obfity, obfitujący
- about** [ə'baʊt] **I.** PRZYM **1.** wokół, wokoło [wszędzie] **2.** o **3.** z **4.** przy **5.** w **6.** po, dookoła **7.** o, z powodu
How/What about doing sth? Co myślisz o zrobieniu czegoś? Może byśmy coś zrobili? [pot.]
- about** [ə'baʊt] **II.** PRZYS **1.** około **2.** prawie, mniej więcej
- it's about time sb did sth** chyba już czas, aby ktoś coś zrobił
- be about to do sth** właśnie zabierać się do czegoś, mieć (zamiar) coś zrobić
- above** [ə'baʊv] **I.** PRZYM **1.** ponad, nad [powyżej czegoś, wyżej niż coś] **2.** ponad, powyżej [większy, wyższy niż]
- above all** ponad wszystko [formalne]
- above** [ə'baʊv] **II.** PRZYS powyżej, wyżej
- from above** z góry [z wysokości]
- be above sth** **a.** być ponad coś [nie poniżać się do czegoś] **b.** być poza czymś [nie podlegać czemuś]
- above** [ə'baʊv] **III.** PRZYM powyższy [wyżej wymieniony, napisany etc.]
- above-board** [ə,baʊv'bo:d] **I.** PRZYM uczciwy, szczerzy, otwarty
- above-board** [ə,baʊv'bo:d] **II.** PRZYS uczciwie, szczerze, otwarcie
- above-mentioned** [ə,baʊv'menʃnd] PRZYM wyżej wymieniony
- abracadabra** [ˌæbrəkə'dæbrə] RZ abrakadabra
- abrade** [ə'breɪd] CZ ścierać, wycierać, ocierać
- abrasion** [ə'breɪʒn] RZ otarcie, starcie, wytarcie
- abrasive** [ə'breɪzɪv] PRZYM **1.** ścierny **2.** irytujący
- abreast** [ə'breɪst] PRZYM obok siebie, ramię przy ramieniu
- to keep/be abreast of the times** wiedzieć, co się w świecie dzieje, iść z duchem czasu
- abridge** [ə'brɪdʒ] CZ skrócić, opracować wersję skróconą
- abridged** [ə'brɪdʒd] PRZYM skrócony [o tekście, książce, sztuce etc.]
- abridgement** [ə'brɪdʒmənt] RZ skrót, wersja skrócona
- abroad** [ə'bro:d] PRZYS za granicą, za granicę
- from abroad** z zagranicy
- abrupt** [ə'brʌpt] PRZYM **1.** nagły, niespodziewany **2.** obcesowy, ostry, szorstki
- abruptly** [ə'brʌptli] PRZYM **1.** nagle, niespodziewanie **2.** obcesowo, szorstko
- abruptness** [ə'brʌptnəs] RZ **1.** nagłość **2.** obcesowość, szorstkość
- abscess** ['æbses] RZ ropień, wrzód
- abscond** [əb'skɒnd] CZ zbiec, uciec, wymknąć się
- absconding** [əb'skɒndɪŋ] RZ ucieczka
- abseil** ['æbseɪl] CZ zjeżdżać na linie
- absence** ['æbsəns] RZ **1.** nieobecność [absencja]
- in sb's absence** pod czyjąś nieobecność
- absence form sth/somewhere** nieobecność na czymś/gdzieś **2.** brak [nieobecność] [formalne]
- absent** [ˌæbsənt] PRZYM **1.** nieobecny
- absent from sth/somewhere** nieobecny na czymś/gdzieś **2.** nieobecny [przenośnie: zamyślony, roztargniony]
- absently** [ˌæbsəntli] PRZYS w zamysleniu, z roztargnieniem
- absent-minded** [ˌæbsənt 'maɪndɪd] PRZYM roztargniony
- absent-mindedly** [ˌæbsənt'maɪndɪdli] PRZYS z roztargnieniem
- absent-mindedness** [ˌæbsənt 'maɪndɪdnəs] RZ roztargnienie
- absolute** [ˌæbsəlu:t] **I.** RZ absolut [filozof.]
- absolute** [ˌæbsəlu:t] **II.** PRZYM **1.** absolutny, całkowity, skończony **2.** absolutny [niewątpliwy, stwierdzony] **3.** absolutny [nieograniczony] **4.** absolutny, bezwzględny
- absolutely** [ˌæbsəlu:tli] PRZYS absolutnie
- Absolutely!** oczywiście! bezwzględnie! [pot.]
- Absolutely not!** absolutnie (nie), w żadnym wypadku [pot.]
- absolution** [ˌæbsə'lu:ʃn] RZ rozgrzeszenie
- absolutism** [ˌæbsəlu:tɪzəm] RZ absolutyzm
- absolutist** [ˌæbsəlu:tɪst] **I.** PRZYM absolutystyczny
- absolutist** [ˌæbsəlu:tɪst] **II.** RZ absolutysta
- absorb** [əb'sɔ:b] CZ **1.** absorbować, wchłaniać [chem.] **2.** absorbować [pochłaniać uwagę]
- be absorbed in sth** być pochłoniętym czymś **3.** wchłaniać [włączać do obszaru] **4.** wchłaniać, przyswajać
- absorbent** [əb'sɔ:bənt] **I.** PRZYM wchłaniający, absorbujący
- absorbent** [əb'sɔ:bənt] **II.** RZ środek wchłaniający, chłonny
- absorbing** [əb'sɔ:brɪŋ] PRZYM absorbujący, pochłaniający, pasjonujący
- absorption** [əb'sɔ:pʃn] RZ wchłanianie, pochłonięcie, tłumienie
- absorptive** [əb'sɔ:ptɪv] PRZYM chłonny
- abstain** [əb'steɪn] CZ powstrzymać się
- abstain from sth** powstrzymać się od czegoś
- abstainer** [əb'steɪnə] RZ abstynent
- abstemious** [əb'sti:mɪəs] PRZYM wstrzemięźliwy, skromny
- abstention** [əb'stenʃən] RZ powstrzymanie się, wstrzymanie się
- abstention from voting** wstrzymanie się od głosu
- abstergent** [əb'stɜ:dʒənt] RZ środek przeczyszczający
- abstinence** [ˌæbstɪnəns] RZ abstynencja [powstrzymywanie się od (robienia) czegoś]
- abstinent** [ˌæbstɪnənt] RZ abstynent
- abstract** [æb'strækt] **I.** CZ abstrahować [dost. i przenośnie]
- abstract from sth** **a.** abstrahować od czegoś, pomijać coś **b.** abstrahować z czegoś
- abstract** [ˌæb'strækt] **II.** PRZYM abstrakcyjny
- abstract** [ˌæb'strækt] **III.** RZ **1.** dzieło sztuki abstrakcyjnej **2.** abstrakt [streszczenie tekstu] **3.** abstrakt (chemiczny)
- abstracted** [æb'stræktəd] PRZYM roztargniony, zamyślony
- abstractedly** [æb'stræktədli] PRZYS w zamysleniu, w roztargnieniu
- abstraction** [æb'strækʃən] RZ **1.** abstrakcja [pojęcie oderwane od rzeczywistości, nierealne] **2.** abstrakcja [styl w sztuce]
- abstractly** [ˌæb'stræktli] PRZYS abstrakcyjnie